

Steingrube Nakközség

Elődje az 1840-es években alakított „Kokánfalvi Magisztrátus” nevű diákkör volt. A Steingrube Nakközséget a magyar, túlnyomórészt vidékről származó diákság hozta létre 1880-ban a németes diákszokások ellensúlyozására és a Burschenschaft emlékének feledtetésére. A német Steingrube név mellett a Nakközség cím elárulja a „tösgyökeres” magyar jelleget. A magyaros szellemű, kedélyes társaság humoros szervezetének és rendezvényeinek célja a vidám baráti együttlét és a tréfacsinálás volt. Ez a jelképes község Selmezbánya délkeleti részén az új akadémiai épületek alatti és körüli területen helyezkedett el; az ott lakó diákok alkották (mellette Selmec csak amolyan kisközség számba ment). Székhelye a Schmidt kamara volt; itt tartották a gyűléseket és a „nedves estély”-eket.

Hivatalosan sohasem alapították, alapszabályai nem voltak. Idővel azonban bővült a „község”, ezért soha jóvá nem hagyott, de szigorúan megtartott szokásait a kilencvenes évek közepén írásba foglalták „Corpus Juris” címen (amit csak Korpás Julis néven emlegettek, „mer a faluról gyütt embőr nem tud latyinul”). Volt a községnek címere, pecsétje, voltak jelvényei, rendes-, kül- és díszpolgárai, sőt külön újságja is volt (a „Steingrubeni Bakterkürt”). A község kormányzását a belső tanács és a kupaktanács látta el. Külön tisztségviselői voltak (Bíró Uram, Feőpenna, Kis-penna, Esküttek, Tanító, Tanfelügyelő, Kántor, Végrehajtó, Kis-bíró, Bakterok stb.), akik egy elképzelt nemesi kúria körüli falu előjáróságait alkották.

A Nakközség mulatozásain a sör helyett a bor volt a hivatalos ital, a német szövegű bursch dalok helyett magyar nótákat énekeltek. A községi nóta a „Ha Steingrubéba óra vóna...” (Steingrubeni induló) volt. Humoros szokásaik, a Steingrubeni „czé-czók és bálók” és egyéb tréfák idővel nevezetes eseményei lettek a városnak.

Steingrube Nakközség szokásait átmentették Sopronba is 1927-ben Fekete Zoltán professzor útmutatásai alapján. A község 1942-ig működött. (1947-ben próbálták újra szervezni, de féléves működés után megszűnt.) Sopronban a Nakközség a MÁV vonaltól DNY-ra eső lövéri részen helyezkedett el, központja a Schmauser kocsmá volt. A Steingrube Nakközségnek komolyabb szerepe nem volt az eredeti hagyományok alakulásában

Községi szokások

Gyesznotor

A legnevezetesebb községi esemény a „gyesznyótoros czé-czós bál” volt. A kincstári erdőhivatal vezetője Selmecen évenként egy hízott disznót adott Steingrube Nakközség „pógárainak”, amely „akadémikus disznó” név alatt hízott

az ólban. Mikor jól meghízott, szekéren hozták Selmec városkapujáig. A disznót szalagokkal feldíszították, felvirágozták és a község saját bandája kíséretében libasorban végigkísérték a városon a kijelölt kocsmáig. Itt levágták, feldolgozták és tort ültek. Közben borozgattak, majd tánccal fejezték be a mulatságot. A legszebb leányt is megválasztották. A czé-czóra invitáló cédula volt a meghívó. (Innen vették át a mai szakestélyek meghívóját 1971-től.)

Hévatalos czé-czó

Ezen a mulatságon iszogatas, nótázás és tánc folyt.

Ördögűzés

Újév táján elmentek a községi pógárok lakásába, hogy kiűzzék a gonosz szellemeket. Az ördögűzés után kisebb murit csaptak, majd másik házhoz mentek.

Költözködés

Ha egy akadémikus „Selmecbánya kisközségből” Steingrube Nakközségbe vagy egy községbeli más helyre akart költözni, akkor ezt kérvényeznie kellett a községtől. A költöztetés a lehető leghumorosabb formában zajlott le. A költözködő holmijait darabokra szedve, ruháit lobogtatva vitték végig a városon nagy zene-bona közepette. A menet végén demizsonokkal megrakott szárfogat haladt, persze az italról a költöző gondoskodott.

Később az akadémisták többi része között is elterjedt a költöztetés. A költözködés napján egy veterán irányítása mellett pár fiú összepakolta a költözködő holmiját, mások talicskát és kézikocsit szereztek. A költözködő hitelére egy kis hordó sört csapra verve helyeztek el kézikocsira, mellé korsókat szereztek. A költözködő a régi lakásán (kamarának hívták a diáklakásokat) kezdte a vendéglátást valami erősebb itallal. Hosszú kötélre erősítették a költöző „szebb” holmijait. Valaki csak egy-egy tárgyat vitt magával. Libasorban vonultak énekelve az új lakásig (Néha cigányt is szerződtek). A költöző talicskában ült és a többiek egymást váltogatva tolták. A költöztető veterán az új lakásba érve üdvözölte a költözködőt, majd ittak az egészségére és énekeltek. Sopronban is elterjedt volt a költöztetés.

